

FORMULIER INTERNE AUDIT	
Datum: 22 september 2015	
Proces: CO2-prestatieladder versie 2.2 Norm audit	
Interviewer: Simone Langhorst (advies)	
Geïnterviewde: Erica Eek (directie)	
Auditvragenlijst:	
A: Inzicht Dit hoofdstuk beschrijft hoe aan de eisen wordt voldaan van categorie A conform de CO2 prestatieladder 2.2 (versie 4 april 2014)	
Eisen voor niveau A1: Bedrijf/inschrijver heeft gedeeltelijk inzicht in energieverbruik	
<p>1.A.1. Identificatie en analyse van energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO2 gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn gebeurd.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003 (MVO beleid), P502 (energiestromen/ CO2 emissie proces) en F107.1 (directiebeoordeling), alsmede de CO2 rekentool (duurzameleverancier.nl). Gezien: overzicht CO2 footprint over 2014 en eerste halfjaar 2015. De conversiefactoren zijn conform de CO2-prestatieladder 2.2.: OK Er zijn geen projecten waarop CO2 gerelateerd gunningvoordeel is verkregen.</p>	
<p>1.A.2: Alle energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn aantoonbaar in kaart gebracht.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003, P502 en F107.1, alsmede de CO2 rekentool (duurzameleverancier.nl) Gezien: overzicht CO2 footprint over 2014 en eerste halfjaar 2015. Er zijn recentelijk geen projecten waarop CO2 gerelateerd gunningvoordeel is verkregen.</p>	
<p>1.A.3: Deze lijst wordt regelmatig opgevolgd en aangepast:</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003, P502 en F107.1, alsmede de CO2 rekentool (duurzameleverancier.nl) Gezien: overzicht CO2 footprint over 2014 en eerste halfjaar 2015.</p>	
Eisen voor niveau A2: Bedrijf/inschrijver heeft inzicht in het eigen energieverbruik.	
<p>2.A.1: Alle energiestromen van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, zijn kwantitatief in kaart gebracht.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie P502, H003, F107.1 en F401.1 (Interne audits), alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl) Gezien: overzicht CO2 footprint over 2014 en eerste halfjaar 2015.</p>	
<p>2.A.2: De volledige lijst wordt aantoonbaar regelmatig opgevolgd en aangepast.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie P502, H003, F107.1 en F401.1, alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl). Gezien: overzicht CO2 footprint over 2014 en eerste halfjaar 2015.</p>	
<p>2.A.3: Het bedrijf beschikt over een actueel energie audit verslag voor het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie P502, H003, F107.1 en F401.1, alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl). Gezien: overzicht CO2 footprint over 2014 en eerste halfjaar 2015</p>	
Eisen voor niveau A3: Bedrijf/inschrijver heeft haar eigen energieverbruik omgerekend naar CO2 emissies.	
<p>3.A.1: Het bedrijf beschikt over een uitgewerkte actuele emissie-inventaris voor haar scope 1 & 2 CO2-emissies conform ISO14064-1 voor het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningsvoordeel verkregen is.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie P502, H003, F107.1 en F401.1 alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl)</p>	
<p>3.A.2: De emissie-inventaris is door een CI geverifieerd met tenminste een beperkte mate van zekerheid.</p>	

De emissie-inventaris is niet door een CI geverifieerd.

B: CO2-reductie

Dit hoofdstuk beschrijft hoe aan de eisen wordt voldaan van categorie B conform de CO2-prestatieladder 2.2.

Eisen voor niveau 1B: Bedrijf onderzoekt de mogelijkheden om energie te reduceren

1.B.1. Bedrijf onderzoekt aantoonbaar de mogelijkheden om energieverbruik te reduceren van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

Aan deze eis wordt voldaan door documentatie P502, H003, F107.1 en F401.1, alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl)

Aantoonbaar gemaakt, c.q. te maken, door:

- Evaluatieverslag en directiebeoordeling over 2014, versie 30-04-2015
- Dit verslag van de interne normaudit dd. 22-09-2015

Het bedrijf heeft onderzoek gedaan naar een banden-protectie product voor de voertuigen in mei 2015 (Ride-on) als mogelijke middel ten behoeve van veiligheid en milieuvriendelijkheid (CO2 reductie). Echter kon het product alleen in grote aantallen worden aangekocht, terwijl het bedrijf slechts enkele voertuigen in eigen beheer heeft. De CO2 reductie vermindering is met dit product ook niet meetbaar, dus is er van af gezien dit product aan te schaffen.

Daarnaast zal worden onderzocht of en welke middelen in de vorm van telefoon applicaties kunnen worden ingezet om het zuinig en milieuvriendelijk rijden te promoten onder het volledige personeel en inleenkrachten. Uit onderzoeken van het management is gebleken dat de app 'Flo' (zowel op Android als op Apple beschikbaar) een mogelijk alternatief is. Hier gaat in november 2015 mee getest worden. Indien blijkt dat deze app goede resultaten oplevert in de test, dan wordt overwogen om dit te introduceren in een toolbox meeting bij alle (inleen)medewerkers en er eventueel een competitief beloningselement aan toe te kennen.

Daarnaast wordt gekeken naar een mogelijkheid voor digitale aanlevering van de gewerkte uren van inleenmedewerkers om de papieren dagrapporten te gaan reduceren.

De optie van het gebruik van een mobiele werkbbon-app van de leverancier van de software (welke voorjaar 2015 in gebruik is genomen), is even op de lange baan geschoven; hiervoor is het vereist dat de planning vanuit de software wordt geregeld en vanwege de personeelwisselingen en langdurig verzuim van medewerkster planning kan dit voor de korte termijn niet geïmplementeerd worden.

Er is uitvoerig onderzoek gedaan naar een app die tegen een aanvaardbaar kostenplaatje de mogelijkheid biedt om de vereiste gegevens via smartphone te laten aanleveren, maar die is tot nu toe nog niet gevonden. De ontwikkelingen op dit gebied blijven we volgen.

Een andere mogelijke oplossing op korte termijn; de website is aan een nieuw jasje toe. We hebben al een partij op het oog voor het bouwen van een nieuwe site. Zij bieden ook web-oplossingen/ maatwerk (o.a. eigen portal, koppeling met CRM software). Dat zou een goede optie kunnen zijn voor het digitaal laten aanleveren van de rapportages van uren bijvoorbeeld. Als we hiervoor een goede oplossing kunnen vinden i.o.m. de webdesigner, dan heeft dit als bijkomend voordeel dat het gebruik niet gebonden is aan een smartphone maar volstaat een internetverbinding. Zodra er weer wat meer tijd beschikbaar is, dan zal de aanzet tot het laten ontwikkelen van een nieuwe site worden gegeven.

1.B.1. het bedrijf beschikt over een actueel energie audit verslag voor het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

Aan deze eis wordt voldaan door documentatie P502, H003, P401, F107.1 en F401.1, alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl): Gezien: overzicht CO2 footprint over 2014 en eerste halfjaar 2015.

2.B.1. Bedrijf heeft een kwalitatief omschreven doelstelling om energie te reduceren en heeft maatregelen benoemd voor de projecten.

Opgenomen in het evaluatieverslag directiebeoordeling, hoofdstuk "Reductiedoelstellingen" .

2.B.2. Het bedrijf heeft een omschreven doelstelling voor gebruik van alternatieve brandstoffen en/of gebruik van groene stroom en heeft maatregelen benoemd voor de projecten.

Opgenomen in het evaluatieverslag directiebeoordeling; hoofdstuk "Reductiedoelstellingen".

<p>Hans Eek infrawerken heeft sinds enkele maanden zonnepanelen op het dak van het bedrijfspand geplaatst waaruit elektriciteit wordt teruggewonnen. Voor de resterende energie stroom (gas) heeft het bedrijf een contract afgesloten met Huismerk energie die beter voldoet aan de CO2/ Milieu aspecten: duurzaam, groen & lokaal.</p>
<p>2.B.3. De energie- en reductiedoelstelling en bijbehorende maatregelen zijn gedocumenteerd, geïmplementeerd en gecommuniceerd aan alle medewerkers.</p> <p>Gezien/beoordeeld/actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evaluatieverslag directie-beoordeling • Actie 1: Erica communiceert in december 2015 de doelstellingen (vanuit directie-beoordeling, deze interne audit, de interne bespreking met directie/kantoorpersoneel en de externe audit door TÜV) met ZZP-ers/inleenkrachten; • Actie 2: Erica neemt de interne bespreking met eigen kantoorpersoneel van CO2 bewust op als agendapunt voor het reguliere werkoeverleg op woensdag 30 september 2015 (nut, doel, reductieplan, energieverbruik, CO2-uitstoot), dan heeft ook de externe audit door TUV plaats gevonden en kunnen evt. aandachtspunten die hier uit voortvloeien worden meegenomen in de bespreking.
<p>2.B.4. De reductiedoelstelling is onderschreven door hoger management. Onderstaande documenten tonen aan dat aan deze eis wordt voldaan.</p> <p>Voorgaande is opgenomen in het evaluatieverslag directiebeoordeling., welk verslag is ondertekend door Hans Eek.</p>
<p>Eisen voor niveau 3B: Bedrijf beschikt over kwantitatieve CO2 reductie doelstellingen voor de eigen organisatie</p>
<p>3.B.1. het bedrijf heeft een kwantitatieve reductie doelstelling voor scope 1&2 emissie uitgedrukt van het bedrijf en de projecten opgesteld, uitgedrukt in absolute getallen of percentages ten opzichte van een referentiejaar en binnen een vastgelegde tijdstermijn en heeft een bijbehorend plan van aanpak opgesteld inclusief de te nemen maatregelen in de projecten</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003, P401 en F107.1, alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl). Ook worden de doelstellingen opgenomen in het evaluatieverslag directiebeoordeling. Internetpublicatie van de verplichte informatie opeen toegewezen pagina op de SKAO-website: zie 3.C.</p> <p>Om accuratere metingen te kunnen doen over de CO2 emissie (een accuratere meting en registratie van het aantal daadwerkelijk gereden kilometers van alle inleenmedewerkers onder de voorwaarden dat de administratie niet onredelijk extra wordt belast) wordt in november 2015 een afspraak gemaakt met een extern advies bureau (KAP Advies). Het doel is een betere reken- en registratie methode te gaan implementeren.</p> <p>Afgelopen jaar is er ingezet op de reductie van het papierverbruik. De hoogte van de reductie is echter niet te berekenen aangezien er geen metingen zijn gedaan van het papierafval/ gebruik. Facturen worden sinds december 2014 digitaal verstuurd. Dit heeft geresulteerd in een reductie van het aantal prints (gemeten door afname van het aantal bestelde postzegels) en het verbruik van enveloppen. Ook het merendeel van de leveranciers verstuurt de facturen digitaal, mede op verzoek van Hans Eek Infrawerken.</p> <p>De ingebruikname van het nieuwe softwarepakket heeft eveneens geleid tot afname van het aantal prints. Doordat met dit nieuwe pakket de documentenstroom beter beheersbaar is (en dus documentatie makkelijker gekoppeld en teruggevonden kan worden), wordt er automatisch een stuk minder uitgeprint, met name bij het mailverkeer is dat het geval.</p>
<p>3.B.2. Het bedrijf heeft een energie management programma (conform ISO50001 of gelijkwaardig) opgesteld, onderschreven door hoger management, gecommuniceerd (intern en extern) en geïmplementeerd voor het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003, P401 en F107.1, alsmede de CO2-rekentool (duurzameleverancier.nl).</p> <p>Actie 3: Erica maakt in oktober 2015 het actuele energie-management programma extern bekend via de website van het bedrijf. Intern: zie actiepunten 1 en 2</p>
<p>C: Transparantie Dit hoofdstuk beschrijft hoe aan de eisen wordt voldaan van categorie C conform de CO2-prestatieladder 2.2</p>
<p>Eisen voor niveau 1C: Bedrijf communiceert ad hoc over energiereductie beleid.</p>

1.C.1. Bedrijf communiceert aantoonbaar intern op ad hoc basis over het energie reductiebeleid van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

Communicatie is structureel als onderstaand opgezet/uitgevoerd.
Tussentijds kan communicatie op ad-hoc basis plaatsvinden met de directie/MVO-coördinator.

Gezien/beoordeeld/actie: zie actiepunten 1 en 2
CO2 communicatieplan dat is opgenomen in H105 van het handboek.

De CO2 coördinator neemt deel aan NLCO2 neutraal bijeenkomsten. Er wordt naar gestreefd elke bijeenkomst een vaste medewerker mee te nemen om zo het draagvlak binnen de organisatie te vergroten. De eerste bijeenkomst (12 maart 2015) is bijgewoond door de directeur en de coördinator. De tweede bijeenkomst (5 juni 2015) is bijgewoond door een interne medewerker administratie (zij is echter inmiddels niet meer werkzaam) en de coördinator. Het is de bedoeling dat na bezoek aan deze bijeenkomsten de opgedane kennis wordt gedeeld met de rest van het personeel in het reguliere interne werkoverleg.

Tevens is opgenomen in het beleid dat nieuwe inhuurmedewerkers bij aanvang/ kennismaking met Hans Eek infrawerken een informatiepakket meekrijgen waar nu in is opgenomen de duurzaamheidsverklaring en beleidsverklaring uit het VGM handboek waarvoor zij moeten tekenen.

In het formulier werkplekinspectie is als inspectiepunt opgenomen: 'milieu: het niet onnodig stationair laten draaien van motoren (van bus/ auto/ machine)'. Uit één werkplekinspectie is dit inmiddels al geconstateerd. De medewerker is hier direct op aangesproken. Eens per jaar wordt er een trendanalyse uitgevoerd op de werkplekinspecties.

1.C.2. Bedrijf communiceert aantoonbaar extern op ad hoc basis over het energie reductiebeleid, van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

Gezien/beoordeeld/actie:
CO2 communicatieplan dat is opgenomen in H105 van het handboek.

Actie 4: Erica maakt in oktober 2015 betreffende geactualiseerde documenten (beleid, doelstellingen etc.) via de eigen website inzichtelijk voor geïnteresseerden.

Actie 5: Directie wil een mail opstellen voor hun klanten met daarin de belangen van CO2 initiatieven uitgelegd, het belang en de acties van Hans Eek infrawerken en de vraag te stellen of er initiatieven vanuit de klant waar Hans Eek mogelijk kan ondersteunen of zelfs participeren.

Actie 6: Daarnaast zal in de digitale handtekening van het bedrijf gewezen worden op milieu en duurzaamheid.

De innovatieve methode van de zaagmal (voor veiligheid en CO2 reductie) is gepromoot onder diverse klanten. Het is opgenomen op de website en toegevoegd aan het presentatiemapje dat de directie meeneemt naar (nieuwe) klanten.

Eisen voor niveau C2: Bedrijf communiceert minimaal intern en eventueel extern over haar energiebeleid.

2.C.1. Bedrijf communiceert structureel intern over haar energiebeleid voor het bedrijf en de projecten. De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd voordeel verkregen is.

Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003, H105 en P502.
Procedureel en in het handboek is vastgelegd dat structureel overleg inzake energiebeleid plaatsvindt.

Gezien/beoordeeld/actie: Zie actiepunten 1 en 2
CO2 communicatieplan dat is opgenomen in H105 van het handboek.

2.C.2. Bedrijf heeft inzake CO2-reductie een effectieve stuurcyclus met toegewezen verantwoordelijkheden van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003, H105 en P502.
In het CO2-communicatieplan is opgenomen: de verantwoordelijkheid voor de verschillende CO2 aspecten zoals onderhoud website, directiebeoordeling en periodieke update footprint.

2.C.3. Het bedrijf heeft de externe belanghebbenden geïdentificeerd voor het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.

<p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H105. Genoemd zijn onder meer opdrachtgevers, onderaannemers en leveranciers.</p>
<p>Eisen voor niveau 3C: Bedrijf communiceert intern en extern over haar carbon footprint en reductiedoelstelling(en).</p> <p>3.C.1. Bedrijf communiceert structureel intern én extern over haar CO2 footprint (scope 1&2 emissies, 3.A.1.) en de kwantitatieve reductiedoelstellingen (3.B.1.) van het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.</p> <p>De communicatie omvat minimaal het energiebeleid en de reductiedoelstellingen van het bedrijf en de hierboven genoemde maatregelen, mogelijkheden voor individuele bijdrage, informatie betreffende het huidige energieverbruik en trends binnen het bedrijf en de projecten.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door documentatie H003, H105 en de eigen internetsite (zie acties 3 en 4).</p> <p>Gezien/beoordeeld/actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zie actiepunten 1,2,3 en 4. • Het volledige certificaat (inclusief de bijlagen) is gepubliceerd op de eigen internetsite. • Op de hiervoor aangewezen pagina op de SKAO website is de verplichte informatie gepubliceerd (zie bijlage D van de prestatieladder)
<p>3.C.2 Bedrijf beschikt over een gedocumenteerd intern en extern communicatieplan met vastgelegde taken, verantwoordelijkheden en wijzen van communicatie voor het bedrijf en de projecten waarop CO2-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door het communicatieplan dat zowel extern als intern is ingericht. Deze is opgenomen in H105 van het handboek.</p>
<p>D: Deelname aan initiatieven Dit hoofdstuk beschrijft hoe aan de eisen wordt voldaan van categorie D conform niveau 3 op de CO2-prestatieladder 2.2.</p>
<p>Eisen voor niveau D1: Bedrijf is op de hoogte van sector en of keteninitiatieven</p> <p>1.D.1. Het bedrijf is aantoonbaar op de hoogte van sector en/of keteninitiatieven op het gebied van CO2-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door op grond van hetgeen vastgesteld in het handboek, procedures en werkvoorschriften (zie H003, H102 en F107.1) Ontwikkelingen binnen de sector op CO2 worden steeds opgenomen in het evaluatieverslag directiebeoordeling welk verslag is ondertekend door Hans Eek.</p>
<p>1.D.2. Sector en keteninitiatieven, en hoe deze verband houden met de bedrijfsvoering en de projectenportefeuille, zijn besproken in managementoverleg.</p> <p>Ontwikkelingen binnen de sector op CO2 worden o.a. vastgelegd in het evaluatieverslag directiebeoordeling.</p>
<p>Eisen voor niveau D2: Bedrijf neemt passief deel aan initiatieven rond de reductie van CO2 in de sector of daarbuiten.</p> <p>2.D.1. Bedrijf neemt passief deel aan minimaal één (sector of keten)initiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille, door inschrijving en/of betaling van contributie of sponsoring.</p> <p>Aan deze eis wordt voldaan door op grond van hetgeen vastgesteld in het handboek en procedures (zie H003, H102 en F107.1). Ontwikkelingen binnen de sector op CO2 worden genoemd in het evaluatieverslag directie-beoordeling.</p>
<p>2.D.2. Bedrijf neemt (beperkt) actief deel in sector of keteninitiatief dat in belangrijke mate verband houdt met de projectenportefeuille.</p>
<p>Volgende interne audit: Voor 2016 is gepland om de norm audit en de energieaudit gelijk uit te voeren met de interne audits voor VCA vanwege efficiency. De interne audits met betrekking tot CO2 zullen daarom al worden gehouden in het voorjaar van 2016 (feb).</p>